

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-33/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 17 maja 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez Radę Gminy Gdów od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II z dnia 9 kwietnia 2018 r. (znak DKR-5244-8/18), dotyczącego skargi wyborców na uchwałę Nr L/367/2018 Rady Gminy Gdów z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Gdów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu

postanawia

pozostawić odwołanie bez rozpoznania

Uzasadnienie

Rada Gminy Gdów uchwałą Nr L/367/2018 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Gdów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy gminy Gdów (mieszkańcy sołectwa Książnice).

Po rozpatrzeniu skargi Komisarz Wyborczy w Krakowie II, postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2018 roku (znak DKR-5244-8/18), w związku z naruszeniem przez Radę Gminy Gdów m. in. zasady stałości okręgów wyborczych:

- 1) stwierdził, że podział na okręgi wyborcze dokonany zaskarżoną uchwałą jest niezgodny z prawem;
- 2) wezwał Radę Gminy Gdów do podjęcia nowej uchwały i dokonania podziału w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie.

W dniu 20 kwietnia 2018 r. wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II z dnia 9 kwietnia 2018 r. (znak DKR-5244-8/18) wniesione przez Radę Gminy Gdów za pośrednictwem Wójta (uchwała Nr LI/368/2018 z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie wniesienia odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej od postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II).

W odwołaniu przede wszystkim wskazano, że:

- 1) zmiana podziału na okręgi wyborcze została przeprowadzona z uwzględnieniem art. 421 Kodeksu wyborczego ze względu na zmianę liczby mieszkańców gminy Gdów;
- 2) Rada Gminy Gdów „działała w oparciu o przepis specjalny o charakterze jednorazowym w stosunku do Kodeksu wyborczego a to na podstawie art. 12 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130), który to przepis obligował do dokonania podziału na okręgi wyborcze w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy”, zaznaczając przy tym, że w ocenie wnoszących odwołanie, „gdyby zamiarem ustawodawcy było zachowanie dotychczasowego podziału nie wprowadzałby powyższego przepisu, który w istocie rzeczy czynił odstępstwo od zasady stałości okręgów wyborczych wyrażonej w art. 419 Kodeksu wyborczego;
- 3) należy podnieść kwestię sprawiedliwości społecznej, podkreślając przy tym, że oprócz sołectwa Gdów żadne inne sołectwo nie było indywidualnie traktowane i podlegało łączeniu. Według wnoszących odwołanie, fakt, że w każdym okręgu wyborczym są co najmniej dwa sołectwa, sprzyja integracji społecznej.

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zgodnie z art. 420 § 2 Kodeksu wyborczego odwołanie od postanowienia komisarza wyborczego wnosi się do Państwowej Komisji Wyborczej w terminie 5 dni od daty jego doręczenia. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że z pocztowego potwierdzenia

odbioru wyniku, iż postanowienie Komisarza Wyborczego w Krakowie II z dnia 9 kwietnia 2018 r. (znak DKR-5244-8/18) zaadresowane do Rady Gminy Gdów, zostało doręczone do Urzędu Gminy Gdów w dniu 13 kwietnia 2018 r.

Zatem termin na wniesienie odwołania upłynął w dniu 18 kwietnia 2018 r.

Zgodnie z art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego za dzień złożenia odwołania należy rozumieć dzień złożenia odwołania organowi wyborczemu. Jak wskazano wyżej odwołanie wpłynęło do Komisji w dniu 20 kwietnia 2018 r., a więc po upływie ustawowego terminu.

Wprawdzie odwołanie wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej w dniu 17 kwietnia 2018 r. za pośrednictwem:

- 1) faksu – o godz. 18.04;
- 2) poczty elektronicznej e-mail o godz. 18.12, lecz nie zostało ono przekazane przy użyciu Elektronicznej Skrzynki Podawczej (ePUAP), ani też podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Przesłanie odwołania faksem lub pocztą e-mail bez bezpiecznego podpisu elektronicznego nie może zostać uznane za wniesienie go zgodnie z powołanym wyżej art. 420 § 2 Kodeksu wyborczego.

Z uwagi na powyższe Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji uchwały. Jednocześnie Państwowa Komisja Wyborcza, działając w trybie nadzoru na podstawie art. 160 § 1 pkt 1 Kodeksu wyborczego, dokonała całościowej analizy zaskarżonego postanowienia oraz podziału na okręgi wyborcze gminy Gdów i stwierdziła, że nie znajduje podstaw do kwestionowania postanowienia Komisarza Wyborczego w Krakowie II z dnia 9 kwietnia 2018 r. (znak DKR-5244-8/18).

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że Rada Gminy Gdów, bez takiej konieczności, zmieniła dotychczasowy podział na okręgi wyborcze, tj. sołectwo Pierzchów (norma 0,513), które, co do zasady, mogłoby samodzielnie stanowić okręg wyborczy, połączyła w jeden okręg wyborczy z sołectwem Książnice (0,679), które również może samodzielnie stanowić okręg wyborczy. Tego rodzaju działanie, w przypadku gdy nie jest konieczne (tak jak np. połączenie sołectwa Cichawa o normie 0,503 z sołectwem Niewiarów o normie 0,501 w celu odjęcia mandatu nadwyżkowego), jest niedopuszczalne, gdyż pozbawia w rzeczywistości przedstawiciela jednego z łączonych sołectw w radzie, mimo, że sołectwa te mogłoby zasadniczo tworzyć samodzielnie okręg wyborczy i tym samym niejako z urzędu mieć swojego przedstawiciela (radnego).

W dotychczas obowiązującym podziale na okręgi wyborcze, ustalonym uchwałą Nr XXXI/201/2012 Rady Gminy Gdów z dnia 20 września 2012 r. w sprawie: podziału gminy Gdów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu (Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego poz. 4833), który jak już wskazała Komisja nie wymagał zmiany, sołectwo Książnice prawidłowo stanowiło samodzielny okręg wyborczy, a sołectwo Pierzchów, z uwagi na układ przestrzenny gminy w powiązaniu z liczbą mieszkańców w poszczególnych sołectwach, zostało połączone w jeden okręg wyborczy z graniczącymi z nim i tworzącymi spójny terytorialnie obszar sołectwami: Jaroszówka (norma 0,195), Kłęczana (norma 0,155) i Wieniec (0,400), tj. sołectwami, które nie mogą samodzielnie tworzyć okręgów wyborczych. Łączna norma przedstawicielstwa dla tego okręgu wynosi 1,263.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza również, że wbrew twierdzeniu wnoszącym odwołanie, wzrost liczby mieszkańców w sołectwach Książnice i Pierzchów nie stanowi podstawy do zmiany dotychczas ustalonych okręgów wyborczych, o której mowa w art. 421 Kodeksu wyborczego. Zmiana liczby mieszkańców w sołectwach w gminie Gdów nie wpływa bowiem na dotychczasowy podział na okręgi wyborcze gminy Gdów, tj. nie skutkuje jego niezgodnością z przepisami Kodeksu wyborczego (np. przekroczeniem normy przedstawicielstwa w okręgu wyborczym). W związku z tym podział nie powinien być zmieniany.

Zmiana podziału na okręgi wyborcze w przypadku, gdy nie ma takiej konieczności, stanowi naruszenie wskazanej w art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego zasady stałości okręgów wyborczych. Jest to niezgodne z zasadami tworzenia okręgów wyborczych. Państwowa Komisja Wyborcza wyraża pogląd, że odstępstwa od zasady określonej w art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego nie mogą być interpretowane rozszerzająco, nawet w przypadku dokonywania podziału na okręgi wyborcze w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130). Uzasadnia to między innymi fakt, że ustawodawca nie zobowiązał rad powiatów oraz sejmików województw do zmian w istniejącym podziale na okręgi wyborcze, gdyż, odmiennie niż w przypadku części gmin, nie zmieniły się zasady dotyczące okręgów wyborczych (w tym liczby radnych wybieranych w tych okręgach), w których zostaną przeprowadzone wybory samorządowe. Zdaniem Państwowej Komisji Wyborczej

zobowiązanie, o którym mowa w powołanym wyżej przepisie, wynikało ze zmian prawa wyborczego w zakresie tworzenia okręgów wyborczych i przeprowadzania w nich wyborów. Dotyczy to jednak gmin powyżej 20 000. W chwili obecnej wybory w jednomandatowych okręgach wyborczych przeprowadzane są jedynie w gminach do 20 000 mieszkańców (art. 418 § 1 Kodeksu wyborczego), a nie jak dotychczas w gminach niebędących miastami na prawach powiatu. Poza tym w poprzednio obowiązującym stanie prawnym w wyborach do rad miast na prawach powiatu tworzone były wielomandatowe okręgi wyborcze, w których wybieranych było od 5 do 10 radnych. Obecnie dla przeprowadzenia wyborów do rad gmin powyżej 20 000 mieszkańców tworzy się okręgi wyborcze, w których wybiera się od 5 do 8 radnych (art. 418 § 2 Kodeksu wyborczego). Oznacza to m. in., że w 256 gminach w Polsce podział na okręgi wyborcze musiał ulec gruntownym zmianom, gdyż w gminach tych wybory będą przeprowadzane w wielomandatowych okręgach wyborczych, a nie tak jak dotychczas, w jednomandatowych okręgach wyborczych. Stąd też zobowiązanie rad gmin do dokonania nowego podziału gmin na okręgi wyborcze, o czym mowa w powołanym wyżej art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych. Należy jednakże podkreślić, że gminy realizując zobowiązanie, o którym mowa w tym przepisie, musiały dokonywać podziału na podstawie przepisów Kodeksu wyborczego (art. 417-419), a więc również przy uwzględnieniu art. 419 § 1 Kodeksu wyborczego, w którym wyrażona została zasada stałości okręgów wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza również, że nietrafiony jest także zarzut wnoszącej odwołanie dotyczący kwestii „sprawiedliwości społecznej”. Rady gmin dokonując podziału na okręgi wyborczej lub jego zmiany, gdy zachodzą ustawowe przesłanki, zobowiązane są przede wszystkim do uwzględnienia regulacji określonych w art. 417-419 Kodeksu wyborczego, tj. m. in. dotyczących zachowania zasady samodzielności sołectwa (jeżeli to możliwe) oraz zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa w okręgach wyborczych, która w jednomandatowym okręgu wyborczym musi zawierać się w przedziale 0,5 – 1,4(9). Jeżeli warunek ten jest spełniony przy jednoczesnym zachowaniu spójności terytorialnej okręgów wyborczych, nie ma podstaw do kwestionowania podziału.

W tym stanie rzeczy Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że podział gminy Gdów na okręgi ustalony uchwałą Nr L/367/2018 z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie podziału gminy Gdów na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu narusza przepisy Kodeksu wyborczego. W związku z tym słusznie Komisarz Wyborczy w Krakowie II stwierdził w postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2018 r. (znak DKR-5244-8/18), że podział ten jest niezgodny z prawem i wezwał Radę Gminy Gdów do dokonania nowego, zgodnego z przepisami podziału na okręgi wyborcze. Mimo tego, że Komisarz Wyborczy w Krakowie II nie wskazał w swoim postanowieniu na nieprawidłowość dotyczącą połączenia w jeden okręg wyborczy dwóch sołectw, które co do zasady mogłyby samodzielnie stanowić okręgi wyborcze, to nie stanowi to podstawy do kwestionowania postanowienia z dnia 9 kwietnia 2018 r. (znak DKR-5244-8/18), gdyż zawarte w nim rozstrzygnięcie sprawy jest prawidłowe.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

1. Rada Gminy Gdów
2. Pan Zbigniew Wojaś
Wójt Gminy Gdów
3. Komisarz Wyborczy w Krakowie II
4. a/a